

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

§. VIII. De aliis modis five causis, ob quas Rescripta redduntur invalida, vel suspecta de falsitate?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

liberalis explicationis sit, non ampliet tamen, aut extendat Gratiam ultra intentionem concedentis) ita ut in dubio, utrum motus proprius hanc etiam gratiam, quæ V. G. in præjudicium tertii foret, concedat, juxta juris communis dispositionem explicari ille debeat, cum motus proprius tantum vitium subreptionis, nulli præjudicans tollat.

§. VII.

An & quomodo propter errorem qualitatis adjectæ vitentur Rescripta, & obreptitia fiant?

SI error contingat circa qualitatem adjectam per modum demonstrationis non vitatur rescriptum, si de rei substantia constet (quæ enim qualitates Patriæ V. G. Diocæsis, nominis proprii, familiæ, officii, &c. adduntur ad demonstrandam Personam, cui gratia conceditur, vel ad demonstrandam rem, quæ conceditur, non tollunt intentionem concedentis, etiamsi vera non sint, sed tantum juvant ad certius rem, vel Personam cognoscendam, ergo si constet de rei substantia, error talis nihil oberit) nisi error talis sit causa finalis, ac principalis concessionis rescripti *c. significante. 34. b. r.* aut redundet in substantiam Personæ, cum certum sit apud omnes, errorem, si substantialis sit, vitare rescriptum: quod si tamen error contingat circa qualitatem, taxationis, seu restrictionis, aut determinationis causâ adjectam, vitatur rescriptum, seu dispositio, quamvis error non sit illius concedendæ causæ, nisi aliud expressè constet de intentione concedentis, uti colligitur

Compend. Pirhing.

ex relato c. significante; cum enim ob deficientem, in tali casu adjectæ taxationis, intentionem Rescribentis, rescriptum nullum sit, si error in taxata qualitate intervenit, consequenter, ubi de contrariâ intentione constat, non oberit admissus error rescripti valori, uti colligitur etiam *ex c. cui 27. de præbend. in 6.*

§. VIII.

De aliis modis sive causis, ob quas Rescripta redduntur invalida, vel suspecta de falsitate?

1. SI rescriptum à Sede Apostolicâ impetratum, manifestum in constructione errorem, seu solæcismum contineat, fidem non meretur illud, sed in totum est invalidum *c. ad audiendam. 11. b. r.* cum enim talia rescripta per manus multorum officialium transeant, legantur, & relegantur, non est verosimile, illos vel errorem non advertisse, vel non emendasse. Ob quam causam nullum etiam est illud rescriptum, quod contra jus commune & communem stylum, seu Praxin Curie Romanæ emanavit, nullâ per clausulam derogantem mentione illius factâ, ut colligitur *ex c. 2. & 5. b. r.*

2. Reici debet rescriptum ad lites concessum tanquam suspectum de falsitate, si per illud omnia eorum, qui rescriptum impetrarunt, negotia tam præsentia, quam futura, unius judicis, vel plurium arbitrio committantur *c. ad hoc. 10. b. r.* ob nimiam scilicet generalitatem, ordinariorum judicum præjudicium, & incertitudinem delegatorum, nisi, salvâ æquitate naturali, in talibus etiam rescriptis concedendis, ex certa scientia, aut ex

E

pleni-

plenitudine potestatis agat Pontifex; aut secunda jussio sive alterum mandatum in casu dubie intentionis, circa modum concessionis insolitum, videatur expectandum, prout iterum colligitur ex *relato significante*.

3. Redditur falsum, vel de falsitate suspectum rescriptum, si in illo Patriarcharum aliquis, Archi-Episcoporum vel Episcoporum, quos Pontifex venerabiles fratres vocare solet, appelletur filius: vel si aliquis ex Regibus aut Principibus, quos filios nominare solet, vocetur frater *c. quàm gravi 6. de crimine falsi*. Ex quo *c.* uti & pluribus aliis, plura etiam alia rescriptorum vitia colligi poterunt, ut in sequentibus apparebit.

SECTIO V.

De usu & executione Rescriptorum, eorumque abusu.

§. I.

Quibusnam personis committi possit, ac debeat executio Rescriptorum Apostolicorum, & ubi eorum executio fieri debeat.

Resp. 1. Executio Rescriptorum in causis, aut negotiis Ecclesiasticis concessorum, quæ à sede Apostolica, ejus Legatis, aut delegatis ab his, emanant, non nisi Personis in Ecclesiastica dignitate constitutis (sive perpetuam hanc habeant, sive temporalem tantum ad nutum revocabilem) aut personatum obtinentibus, vel cathedralium Ecclesiarum Canonicis committi potest ac debet: prout constat ex *c. statutum. 11. h. t. in 6.* (tum ob reverentiam sedis Apostoli-

cæ, tum quod hi censeantur SS. Canonum periti, ut securè illis talia committi possint) si tamen saltem mixti sint hi executores, ita ut jurisdictionem aliquam admixtâ habeant, ad examinandas preces v.g. ad contradictores compescendos &c. & non sint tantum metri executores, quibus nulla jurisdicção commissa est, sed nudum ministerium executionis, aut articulus aliquis non jurisdictionalis, aut talis commissio ex certa scientia concessa esset etiam Clerico simpliciter, uti patet ex *Gloß. in relat. c. statut. v. literarum*. Ordinarii vero inferiores rescriptorum suorum executionem dirigere possunt ad quemvis Clericum, tum quod speciale nihil de his statutum sit in jure communi, tum quod ordinarius suorum Clericorum in Diocesi suâ existentium sufficientem notitiam habere censeatur, ut bene ipsi perspecta sit cuiusvis, ad executionem mandatam exequendam idoneitas. Notandum tamen etiam ex *Tridenti*, quod hoc *Seß. 25. c. 10. de reformatione* statuat, ut præter ordinarios locorum, in singulis Conciliis Provincialibus, aut Diocesanis, aliquot personæ (quatuor saltem in qualibet Diocesi) juxta constitutionem *Bonsacii. 8. in cit. c. statutum*, qualificatæ designentur, quibus, vel eorum substitutis, causæ Ecclesiasticæ à sede Ecclesiastica, vel ejus Legato, aut Nuntio committi possint.

Resp. 2. Causæ, quæ Auctoritate sedis Apostolicæ, vel Legatorum ejus delegantur, non nisi in civitatibus, aut locis insignibus, ubi copia peritorum (juris scilicet) haberi facile potest, cognosci, aut tractari debent, juxta *relatum c. statutum*, ut ex assessorum talium, aut consiliariorum